

GRUNDSKOLE 27. september 2014

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Karakterkrav i gymnasiet vil bremse mønsterbryderne

Det er en rigtig dårlig idé at indføre for høje karakterkrav som adgangsbillet til gymnasiet. Det vil nemlig betyde, at vi skal vinke farvel til mere end hver syvende studenterhue. Størstedelen af disse sidder ellers i dag på hovederne af unge fra hjem med lavt uddannelsesniveau, lav arbejdsmarkedstilknytning og lav indkomst.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Henover sommeren har der været flere forslag om karakterkrav som adgangsbillet til gymnasiet. Blandt andet har det været foreslået, at man skal have mindst 4 eller 7 i såvel dansk som matematik fra afgangsprøverne i 9. klasse for at kunne komme i gymnasiet.

Det er en rigtig dårlig idé at indføre for høje karakterkrav som adgangsbillet til gymnasiet. Det vil nemlig betyde, at vi skal vinke farvel til mere end hver syvende studenterhue. Langt størstedelen af disse huer sidder ellers i dag på hovederne af unge fra hjem med lavt uddannelsesniveau, lav arbejdsmarkedstilknytning og lav indkomst. Karakterkrav i gymnasierne vil ganske enkelt betyde færre mønsterbrydere.

” *Med udsigter til et fremtidigt arbejdsmarked, der kalder på uddannet arbejdskraft, skal vi satse på at skabe flere mønsterbrydere. Ikke færre.*

Et karakterkrav på 4 i dansk og matematik vil afskære 13 procent af den seneste studenterårgang fra at kunne komme ind. Altså ville 5.500 af de elever, som i år blev studenter, slet ikke være blevet optaget på gymnasiet.

Med et karakterkrav på 7 i dansk og matematik ville over 50 procent af den seneste studenterårgang ikke have gennemført.

Kigger man nærmere på, hvem det er, der fremover ikke vil kunne komme i gymnasiet, så er det bestemt ikke ligeligt fordelt rundt om i de danske hjem. Det vil hovedsageligt være unge, der kommer fra hjem med lavt uddannelsesniveau, lav arbejdsmarkedstilknytning og lav indkomst, som fremover ikke vil kunne komme i gymnasiet. Karakterkravet vil afskære hver fjerde ung fra underklassen, der altså i dag består studentereksamen, fra at komme ind på de gymnasiale uddannelser. Hver syvende fra arbejderklassen vil blive afskåret, mens karakterkravet kun vil ramme under hver tiende fra overklassen og den højere middelklasse. Der er med andre ord en stærk social slagside i et adgangskrav til gymnasierne på 4 i dansk og matematik.

Foruden at forringe chancen for at få en uddannelse for de socialt dårligst stillede, er der også en geografisk skævhed i forslaget om karakterkrav på gymnasierne. Det er nemlig især gymnasierne på den

københavnske vestegn, Syd- og Vestsjælland og i Nordvestjylland, hvor mange unge ikke længere vil kunne komme ind. Med karakteradgangskrav er der en overhængende fare for at skabe yderligere polarisering mellem de områder, der allerede i dag har mange højtuddannede, og de områder, hvor uddannelsesniveaue er lavere.

For høje karakterkrav i gymnasierne vil således skubbe bagpå nogle af de polariserende udviklinger, som vi har set gennem de senere år.

En anden negativ tendens, som vi risikerer at forstærke med karakteradgangskrav, handler om social arv. Siden begyndelsen af 00'erne er det gået ned ad bakke med at få unge til at bryde den sociale arv. Faktisk er der færre unge med ufaglærte forældre, der i dag får en uddannelse, end der var for femten år siden. At vi nu ser et fald i andelen af unge, der bryder den sociale arv, siger noget om, at vi har brug for en større indsats på dét område. Et karakteradgangskrav vil virke lige modsat, idet det netop er dem, der i dag bryder den sociale arv, som ikke vil kunne komme ind på gymnasiet.

Selvfølge skal eleverne på landets gymnasier have kompetencerne i orden. Men det har langt de fleste allerede. Sådan som systemet fungerer i dag med vurdering af uddannelsesparathed, er det meget få elever, der kommer i gymnasiet uden tilstrækkelige kvalifikationer. 97 procent af dem, der blev studenter i år, havde et gennemsnit fra folkeskolen på mindst 2 i dansk og matematik.

Med udsigter til et fremtidigt arbejdsmarked, der kalder på uddannet arbejdskraft, skal vi satse på at skabe flere mønsterbrydere. Ikke færre. Set i det lys virker det fuldstændig malplaceret at tale om et adgangskrav til landets gymnasier på 4 eller sågar 7, når der hvert år er omkring 5.000 elever, der får en studenterhue, selv om de havde et gennemsnit i dansk og matematik på under 4 fra folkeskolen.

Artiklen har været bragt i Berlingske d. 27. september 2014.